

Programa curriculară la Sociologia educației

Conf. univ. Viorel Ionel

Programa are în vedere analiza unor aspecte sociale pe care le implică educația ca microsistem social. Atât educatorii, cât și cei educați trebuie să-și formeze capacități de adaptare la schimbările rapide care apar în viața socială, de aceea este absolut necesară înțelegerea fenomenelor socio-educative. Pentru o cunoaștere științifică a faptelor sociale este necesară aplicarea metodologiei specifice: observația psihosocială, realizarea unor experimente psihosociale, aplicarea unor chestionare sau a unor teste sociometrice ș.a.

OBIECTIVE :

- formarea capacităților de analiză și explicare a sistemului de educație ca microsistem al societății;
- dobândirea unor competențe în proiectarea și realizarea finalităților educației din perspectivă socială;
- exersarea priceperilor, capacităților și competențelor de cercetare a fenomenelor socioeducative (utilizând metodologia de cercetare);
- formarea și afirmarea competențelor de soluționare pedagogică a unor probleme sociale/socio-educative;
- manifestarea unor atitudini proactive față de pregătirea elevilor și de propria perfecționare, în concordanță cu schimbările și cerințele sociale.

CONȚINUTURI:

1. Locul sociologiei educației în sistemul științelor educației. Principii și orientări în politica educației
2. Pedagogie și sociologie – diferențe și interferențe
 - 2.1. Geneza și evoluția sociologiei educației
 - 2.2. Teorii în sociologia educației
3. Elevul și profesorul din perspectiva sociologiei educației
 - 3.1. Dimensiuni sociale ale proceselor psihice
 - 3.2. Competență și responsabilitate educațională
4. Comunitățile educative
 - 4.1. Societatea în ansamblu
 - 4.2. Familia
 - 4.3. Școala (caracterizare generală, clasa de elevi, climat și atmosferă educațională)
5. Alternative – școala viitorului și viitorul școlii. Educația integrală și integrată
6. Elemente de metodologie cercetării fenomenelor socioeducative
 - 6.1. Învățarea socială
 - 6.2. Metode de instruire, evaluare și educare în grup
 - 6.3. Empatia în educație
 - 6.4. Parteneriatul în educație și învățământ
7. Metode de cunoaștere a faptelor educative
 - 7.1. Observația psihosocială, experimentul psihosocial, testul sociometric, scările de opinii și atitudini (Aplicație: construirea unui chestionar)
8. Educația în fața problemelor sociale (șomerii, copiii străzii, copiii din medii defavorizate). Studii de caz.

STRATEGII :

Strategii: deductive, euristice, analogice, algoritmice, frontale și de grup

Metode:

-dezbateri, analize comparative de texte, argumentare, analiza/construcția unor instrumente de investigare socioeducativă

Mijloace : cazuri, texte

Forme de organizare : frontală, individuală, de grup

EVALUARE: examen

BIBLIOGRAFIE:

Bernstein, B., *Studii de sociologia educației*, EDP, București, 1978

Bourdieu, P., Passeron, J.C., *La reproduction. Elements pour une theorie du systeme d'enseignement*, Minuit, Paris, 1970

Durkheim, E., *Educație și sociologie*, E.D.P., București, 1980

Faure, E., *A învăța să fii. Un raport UNESCO*, E.D.P., București, 1974

Ionescu, I., *Sociologia școlii. Politici, practici și actori ai educației școlare*, Polirom, Iași, 1997

Joița, E., *Pedagogia- știința integrativă a educației*, Iași, Polirom, 1999

Maciuc, I., *Dimensiuni sociale și aspecte instituționale ale educației*, Ed.Sitech, Craiova, 2000

Neacșu, I.(coord), *Școala românească în pragul mileniului III*, Paideea, București, 1997

Păun, E., *Școala – abordare sociopedagogică*, Polirom, Iași, 1999

Popescu, E., *Pedagogia socială în fața problemelor șomajului și ale populației vârstnice*, E.D.P., București, 1999

Poenaru, R., *Deontologie generală*, Erasmus, București, 1992

Radu, N., *Pedagogia comportamentului uman*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981

Stănciulescu, E., *Teorii sociologice ale educației*, Polirom, Iași, 1997

Vințanu, N., *Educația adulților*, E.D.P., București, 1998

XXX-*Sociologia educației și învățământului (antologie)*, EDP, București, 1997

Programa seminariilor la disciplina Sociologia educației 2011

titular seminar: prep.univ.drd. Alexandru Strungă

I. Situația disciplinei în planul de învățământ: Programa se adresează studenților de la Facultatea de Științe ale Educației, specializarea Pedagogia învățământului primar și preșcolar, anul II de studiu, cursuri de zi, având statutul de disciplină obligatorie cu o oră de seminar pe săptămână.

II. Competențe specifice:

- de asumare responsabilă a rolului social al cadrului didactic.
- de formare a deprinderilor de a proiecta, pune în practică și finaliza o cercetare în domeniul Științelor Educației.
- de utilizare optimă a strategiilor de cercetare în domeniul Științelor Educației.
- de identificare a dinamicii și tendințelor de pe piața muncii și corelarea acestora cu procesul instructiv-educativ.
- de elaborare a unor strategii eficiente ale parteneriatului școală - familie.

III. Conținutul tematic al seminarului

Conținut, titlu și principalele probleme	Nr. ore
I. Pedagogia socială și sociologia educației. Locul pedagogiei sociale în sistemul științelor educației. Principii și orientări în politica educației. Provocări ale educației postmoderne. Discuții și comentarii.	2
II. Procesul socializării și educația. Socializarea ca proces de formare a personalității. Învățarea socială. Socializarea pe categorii de vârstă. Factori și instanțe de socializare. Socializarea, nevoie permanentă a vieții. Elemente sociologice ale educației (definiții și trăsături ale educației; obiectivele educației; funcțiile educației; structura educației; conținutul educației; formele educației; educația adulților și educația permanentă a membrilor comunității). Curriculum din perspectivă sociologică. Analize și studii de caz.	2
III. Factorii fundamentali ai educației. Familia, școala, mediul social, comunitatea educativă, întreprinderea și instituțiile, mass-media, internetul, biserica, partidele și organizațiile politice). Discuții, comentarii și analize personale. Analiza sistemică a educației. Structura și sistemul educației și învățământului. Analize și comentarii.	2
IV. Reforma sistemelor educaționale. Specificul și dinamica reformei în educație. Reformă și schimbare în învățământul românesc. Inovație și cercetare în educație. Educația în fața problemelor sociale (copiii străzii, șomerii, copiii din mediile defavorizate). Prevenirea devierilor de comportament. Studii de caz.	2

V. Elemente de metodologie în sociologia educației. De la cunoașterea comună la cunoașterea științifică. Aspecte metodologice ale cercetării în sociologia educației. Studii de caz. Specificul cercetării în științele educației. Legitate și normativitate în educație din perspectivă sociologică.	2
VI. Metode de cunoaștere a faptelor educative: Observația psihosocială. Experimentul psihosocial. Scările de opinii și atitudini. Testele sociometrice. Ancheta sociopedagogică (strategii de elaborare, proiectare, aplicare și interpretare). Construirea unor instrumente de lucru (protocol de observație, ghiduri de observație, ghiduri de interviu, chestionare).	4

IV. Strategii de formare:

STRATEGII: inductive, euristice, analogice, conversative

- metode: conversația euristică, brainstorming, explicația, dezbaterea, Phillips 66, mozaic, lucrări aplicative, jocul de rol, reflecția personală.
- materiale didactice: documente curriculare, videoproiector, fișe de sarcini.
- moduri de organizare: individuale, de grup, frontale.

V. Modalități de evaluare:

Lucrări aplicative:

- eseu pedagogic pe o temă la alegere pentru a problemă din aria disciplinei studiate.
- un proiect de design experimental de cercetare.

NOTĂ: Cele două lucrări au o pondere de 30% (3p.) din totalul evaluării finale.

VI. Bibliografie:

10. Chelcea, S. (2004). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*. București: Editura Economică.
11. Drăgan, I., Nicola, I. (1993). *Cercetarea psihopedagogică*. Tg Mureș: Editura Tipomur.
12. Hatos, A. (2006). *Sociologia educației*. Iași: Editura Polirom.
13. Ionescu, I. I. (1997). *Sociologia școlii*. Iași: Editura Polirom.
14. Joița, E. (1999). *Pedagogia – știința integrativă a educației*. Iași: Editura Polirom.
15. Kellough, R. (2006). *A resource guide for teaching K-12*. Upper Saddle River: Prentice Hall.
16. King, G., Keohane, R., Verba, S. (2000). *Fundamentele cercetării sociale*. Iași: Editura Polirom.
17. Muchielli, A. coord. (2002). *Dicționar al metodelor calitative în științele socio-umane și sociale*. Iași: Editura Polirom.
18. Muster, D. (1985). *Metodologia cercetării în educație și învățământ*. București: Editura Litera.
19. Rateau, P. (2004). *Metodele și statisticile experimentale în științele umane*. Iași: Editura Polirom.
20. Singly, F., Blanchet, A., Gotman, A., Kaufmann, J.C. (1998). *Ancheta și metodele ei: chestionarul, interviul de producere a datelor, interviul comprehensiv*. Iași: Editura Polirom.
21. Strungă, C. (2000). *Elemente de metodologia cercetării pedagogice și operaționalizare evaluativă*. Timișoara: Editura Politehnica.
22. Strungă, C. (1997). *Introducere în sociologie*. Timișoara: Editura Augusta.
23. Țăran, C. (2001). *Sociologia educației*. Timișoara: Editura Brumar.